
REFORMASIE

(Gereformeerde Teologiese Studie)

JOHANNES DIE DOPER

III Sy Doop en Prediking

Die vorige artikel het ons gebring van die prediking van Johannes die Doper tot sy doop. Hy het die doop gepredik. In die doop het hy bekering gepredik en vergewing van sondes. Deur die doop het hy dit ook toegesê in die

naam van God, in wie se opdrag hy dit gepredik het. Om die beeld van Johannes die Doper enigsins volledig te kry moet nou verder ingegaan word op die doop, en op sy prediking wat daarop volg.

Saamgevat, en soos deels gegee in die simboliek daarvan, beteken die doop van Johannes die volgende:

1. bekering, geteken (in die onderdompeling) as 'n sterwe en opstaan;

2. vergewing, geteken in die afwassing in die water, waarby meteen duidelik is, dat bekering en vergewing nie saaklik of oorsaaklik saamhang nie, maar wel saamgaan, sodat in die doop vergewing verkondig word vir die wat hulle bekeer en hulle verplig tot voortdurende bekering;

3. ontvangs van die Heilige Gees, waarmee Johannes sy waterdoop uitdruklik in verband bring, Matt. 3:11;

4. die vorming van 'n kring binne die volk Israel as voortsetting van die ware Israel, die Kerk van die Nuwe Testament;

5. 'n versekering van Godswê, in wie se opdrag Johannes doop, van wat die doop simboliseer, wat sy doop maak tot 'n Heilige Sakrament in niks verskillend van die Christelike doop nie, as alleen hierin dat dit met betrekking tot die Heilige Gees (punt 3) vooruitsien op dit waarop die Christelike doop terugsien.

Die werksaamheid van Johannes die Doper, bepaald wat sy doop betref, bereik sy hoogtepunt in die Doop van Christus. Om die betekenis hiervan vas te stel moet uitgegaan word van wat hier indirek, en direk geopenbaar word. Die indirekte openbaring sluit aan by die betekenis van die doop van Johannes soos bo vasgestel. Onderdompeling as bekering (afsterwing en opstanding) kan op Jesus as Sondelose Luk. 1:35) nie van toepassing wees nie. Dit sien op die dood en opstanding van

Jesus (vgl. Matt. 20:22), in wie ons gestorf het vir onse sondes en opgestaan het tot 'n nuwe lewe. So sien Paulus dit in Rom. 6:2, 3, 4. Ewemin kan die doop as afwassing (vergewing van sondes) betrekking hê op Jesus. Vandaar dat Johannes terugdeins. Jesus wys egter op die doop as „verordening” van God wat moet vervul word, Matt. 3:15: Dit is die betekenis van die woord „geregtigheid” wat hier gebruik word. Dit kan alleen plaasvervangend verklaar word, sodat die plaasbekledende geregtigheid hierin opgeslote sit. Hy is gedoop ter wille van onse sondes om ons sy geregtigheid deelagtig te maak, vgl. 2 Kor. 5:21. Hy het aan die „geregtigheid van God” voldoen deur die doop om aan die „geregtigheid van God” te voldoen deur die dood, waarop die doop sien, en so sien ons doop op 'n doop in sy dood tot vergewing van sondes en tot bekering. So het Johannes die doop van Jesus verstaan in die lig van Jes. 53, want so moet ons dit verklaar dat hy Jesus ná sy doop predik as die Lam van God, wat die sonde van die wêreld wegneem, Joh. 1:29. Die doop van Johannes het ook betrekking op die ontvangs van die Heilige Gees. By sy doop deur Johannes ontvang Jesus die Heilige Gees. Dit is feit-openbaring by die doop van Jesus. Sy doop beteken sy salwing deur die Heilige Gees met die oog op die volbrenging van sy Messiaanse taak. Hy word nou die „Christus”, die „Messias”, d.i. die „Gesalfde”. Hy word gesalf met die volle salwing (Joh. 3:34). Die amp-te van Profeet, Priester en Koning wat in die Ou-Testament afsonderlik beklee is, word in Christus verenig. So sal Hy

sy Middelaarswerk vervul. Die doop beteken dus die toerusting tot, en die aanvang van, sy openbare optrede. Van hieruit kan die hele werksaamheid van Jesus oorsien word. Dit kan saaklik ingedeel word in 'n Profetiese (prediking), 'n Koninklike (wonderwerke, verheerliking) en 'n Priesterlike (lyde en sterwe). Die doop van Johannes beteken eindelik die toetreding tot 'n kring (die Kerk) en so beteken die doop van Jesus ook sy Toetreding tot die Kerk. Jesus word hier ingelyf in sy Kerk as Hoof van sy Liggaam (Ef. 4:15) en ingebou in sy Kerk as uiterste Hoeksteen (Ef. 2:20). So kon Hy sy Middelaarswerk volbring.

By die doop is daar ook direkte (woord-) openbaring. Hy word deur God self uit die hemel aangewys as die Christus, die Seun van God. Dit is in kort die betekenis van die woorde by sy doop: „Dit is my geliefde Seun in wie Ek 'n welbehaë het” (Matt. 3:17). By skrifverklaarders moes daar geen twyfel bestaan het dat „geliefde Seun” nie in teokratiese (amptelike) sin nie, maar in eintlike sin as Gods Eniggebore, wesenlike Seun verstaan moet word, want dit is woorde van God self en nie 'n menslike beskrywing van Jesus nie. Die bekende vertaling „in wie Ek 'n welbehaë het” gee die betekenis nie goed weer nie. Die aoristus (eudókêsa) moet vertaal word: „op Wie my keuse geval het”. Die betekenis is: Geen mens nie maar My Seun alleen het Ek waardig geag om Verlosser van die mensheid te wees.

Hierby sluit die verdere prediking van Johannes aan: Daar is 'n groot verskil tussen die prediking van Johannes

voor en na die doop van Jesus. Voor die doop van Jesus predik hy die Koniakryk van die Hemele, of, wat dieselfde is, Christus wat kom om die gerig te voltrek. Na die doop predik Johannes Jesus as die Christus, die Seun van God, soos hy Hom by die doop leer ken het, Joh. 1:32-34. Die Christus predik hy bepaald as die Lam van God, wat die sonde van die wêreld wegneem, Joh. 1:29, 36. Op hierdie prediking sluit die eerste dissipels, deur Johannes gedoop, by Jesus aan, Joh. 1:35 vv. Hierdie prediking word ook, deur Jesus self bevestig, die belydenis van die eerste dissipels, Joh. 1:42, 46, 50. Deur sy prediking en doop het Johannes die Doper die grondslae gelê van die Nuwe-Testamentiese Kerk. Van belang is om daarop te let dat hierdie belydenis dat Jesus die Christus, die Seun van God is (Matt. 16:16) en waarop die kerk rus, nie berus op menselike insig en gevolgtrekkings nie, maar op direkte openbaring uit die hemel, en dat dit geopenbaar is aan Johannes die Doper, wat daarmee staan aan die aanvang van die Nuwe-Testamentiese Kerk.

Ten slotte moet nog gelet word op die laaste woorde van Johannes die Doper. Dit bestaan uit tweeërlei: 1. Dat Jesus, die Christus, die Seun van God is (Joh. 3:28-31), en 2. dat in Jesus geglo moet word as die Christus, die Seun van God (3:32-36). Dit is alles wat van die kerk gesê kan word in kern. Die Christus predik hy nou nader as die Bruidegom. Die Kerk is die Bruid. Hy (Johannes) is die Vriend van die Bruidgom. Hy het die band gelê deur die doop, vgl. Ef. 5:25-27. Die Seun van God predik hy as die ewige Seun, die waar-

agtige en getroue Getuie, wat kom getuig wat hy gesien en gehoor het. Hy sê ook waarom ons deur die geloof salig word. Deur die geloof sit ons die seël daarop dat God waaragtig is (3:33). Daardeer gee ons aan God die eer, soos

Abraham, Rom. 4:20-22. Hiermee verdwyn die groot gestalte van Johannes die Doper van die toneel soos die môrester voor die Opkomende Son, Joh. 3:30.

W. J. SNYMAN.
